లేచిపోయిన భార్య

నువ్వెప్పుడన్నా గమనించావో లేదోగాని, మార్కెట్‌కు పోయిన ప్రతీ ఆదివారం నేను చూస్తూనేవున్నా - చారెడేసి కళ్ళతో, పూర్తిగా అణగారని పాత అందపు చిహ్నాలతో గౌరవ కుటుంబపు లక్షణాలతో మధ్యవయస్సుగల ఆడది చేపల్ని అమ్ముతుండడం. ఒకవేళ నీలాటివాళ్ళని ఆమె మొహం ఒక నిముషం ఆకర్షించినా ఏదోపూర్వజన్మ సుకృతంవల్ల అల్లా అందంగా పుట్టివుంటుంది, అని లోపలే అనుకొని, ఆ సంఘటనని వెంటనే మర్చిపోతారు.

అవునా! నన్నుమాత్రం ఆ కళ్ళు ప్రతీవారం కొంత సేపు ఆకర్షించి మరి ఒదిలిపెట్టాయి.

అందుకనే ఓసారి బయల్దేరాను.

సాయంత్రం కనుచీకటి పడింది. పున్నమ వెన్నెల ప్రపంచానికిచల్లని కాంతి నిస్తోంది. చలికాలపు పొగమంచు కొంచెంగా చలిదేశపు వాతావరణాన్ని కల్పిస్తోంది. అప్పుడే దారిలో నిలబడ్డాను.

చేపలబుట్ట నెత్తిని పెట్టుకుని ఆమనిషి ఇంటికి వెడుతోంది. అనాలోచితంగా వెంబడించాను.

ఊరిబయట పూరిగుడిసెదగ్గర ఆగింది. లోపలికిపోయి, బుట్టకింద పెట్టుకుని, బయటికివొచ్చి ఒకసారిజుట్టు ముడి విదిలించింది. పెనుచీకట్లలా నల్లతాచుల్లా ఉండేజుట్టుపాయల్ని మళ్ళీ ముడివేసుకుంది. బయటవున్న పొయ్యి అంటించింది. ఒక కుండలో బియ్యం తెచ్చుకుని కడిగి పొయ్యిమీదబెట్టి నిప్పుని జోరుగా విసిరి వంటచెయ్యసాగింది. ఆ వెలుగులో

అంతసేపటిదాకా వేపచెట్టుకింద నించున్న నన్నుచూసి ఉలిక్కిపడి మళ్ళీ సర్దుకుని నా దగ్గరగా వొచ్చింది. ఒక నిమిషం పరకాయించి నిలువునాచూసింది. నా గుండెలు వేగంగా కొట్టుకో సాగాయి.

"ఎవరబ్బాయ్ నువ్వు?"

"అవును! మాట ఎంత విస్పష్టం!! నేననుకున్న మాట నిజమే నన్నమాట. ఏదో పెద్దకథఉండి ఉటుంది వెనకాల', అనుకున్నాను.

"ఎవరూ లేదు, నేనో జర్నలిష్టుని" అన్నాను. వేపపుల్ల విరుస్తూ.

"అంటే"

"అఁ! ఏదోనాలుగుకథలు పత్రికల్లో రాసుకొనేవాడ్ని"

'కథలా !" చప్పరించి అనసాగింది. "అవును కథలు... నేనూ చదివాను చాలా కథలు. అసలు కథఃకీ జీవితానికీ సంబంధం ఉండదు. వాస్తవికాన్ని చిత్రించగలవి ఏవకటో రెండో, అంతే తక్కినవన్నీ అసంభవాలు ప్రజల్ని మోసగించేవి"

తనలోనే గొణుక్కుంటున్నట్టు అంటూ వెళ్ళి పొయ్యి దగ్గరకూచుని రాజేసుకోసాగింది.

నాకేం పాలుపోలేదు. మెల్లిగా వెళ్ళి ఎదురున్న రాయి మీద కూచున్నాను మొండిధైర్యంలో.

నాకేసి ఓరగాచూస్తూ నవ్వింది. ఆ నవ్వు ఆ మెయావ్వనాన్ని జ్ఞాపకం చేశాయి నాకు. పెద్దవేళ్ళు చంద్రకాంతిలో వింతగా మెరుస్తున్నాయి.

"నన్ను చూస్తుంటే నవ్వుగా ఉందా?" అన్నా, కథ మొదలు పెడదామనుకుని.

"నిన్ను చూస్తే కాదు – నీ చిన్నతనం చూస్తుంటేను" అని కొంటెగా చూసి నవ్వింది. నాకు అర్థమయింది కాని –

"చిన్నతనమేమిటి?" అన్నా సంభాషణ పాటిస్తూ,

"అదికాదు! నాకంటె పది పదిహేనేళ్ళు చిన్నవాడివిలా ఉన్నావు – అయినా ఈ పల్లెదానితో ఏమిటి?" వింతగా నవ్వింది మళ్లా. ఆనవ్వులో నిరాశా మొండితనం, జీవితాన్ని తేలిగ్గా చూడ్డం, ధిక్కారం అన్నీ ధ్వనించాయి. కాని పొరపడింది. తన అందం శక్తిని గ్రహించని స్త్రీ కాదన్న మాట! నే నన్నాను.

"నీకళ్లు నీజీవితరహస్యాన్ని చెబుతున్నాయి. నా దగ్గర ఎందుకు ఆబద్ధాలు"

"దెబ్బతింది" మొహం కందిపోయినట్లయి.

"పోనీలే! ఈ పతితురాలి గొడవ నీకెందుకు?" అంది కోపంగా, కోపంలో పొయ్యిజోరుగా విసరసాగింది. గంజిపొంగి పొయ్యిలో పడుతోంది.

"నామీద కోపమా? ఆ కథేదో కనుక్కుందామనే వొచ్చాను. అంతవరకు ఇక్కడినించి కదిలేదిలేదు" అన్నాను మొండిగా.

ఆశ్చర్యంగా చూచింది అన్నందింపుతూ–తరవాత చేపల పులుసును మరుగ బెడుతోంది.

"లోకంలో మానవ నిర్మితాలైన ఘోరాలుఎన్నో ఉన్నాయి. వాటినన్నిటినీ చూస్తుంటే హృదయం తరుక్కు

పోతుంది. కాని ఎవరుమాత్రం ఎంతవరకు ఏంచెయ్యగలరు? సానుభూతితప్ప! చాలామంది దగ్గర అదికూడా కరువే! కొందరు కావాలని మరీ కళ్ళుమూసుకుంటారు సత్యాన్ని చూడలేక-కళ్ళుమూసుకొని పాలుతాగే పిల్లిలాగా !"

అనాలోచితంగానేవేవో అనసాగాను - పులుసు వాసన చుట్టుప్రక్కలి వాతావరణాన్ని ఘుమ ఘుమ లాడిస్తోంది.

పొయ్యిమంట ఆమె చెక్కిళ్ళమీదపడి ప్రతిఫలిస్తోంది. మోకాళ్ళని చేతులతో కట్టుకొని ఇసికలో కూర్చున్న ఆమె కళ్ళనించి నీటిధారలు కారడం ఆ వెలుగులో స్పష్టంగా చూశాను.

"క్షమించండి! మిమ్మల్ని అర్థం చేసుకోలేకపోయాను" పశ్చాత్తాపస్వరంతో అంది. సన్నని వేలితో కళ్ళనీళ్లు తుడుచుకుంది. మంట అదంతట అదే ఆరిపోసాగింది. పులుసు దింపింది.

"పాతజీవితాన్ని జ్ఞాపకంచేసి బాధించినందుకు క్షమించాలి - వెడతాను" అన్నాను లేస్తూ.

"నాబతుక్కి ఈ ఒక్కక్షణం చాలు, ఈ మాత్రం సానుభూతి లోకంలో ఎప్పుడో పొందిఉంటే నా జీవితం ఇల్లా ఉండేదికాదు"

చెయ్యిపట్టుకుని "కష్టపెట్టానా" అంది కూచొమ్మన్నట్టు కిందికి లాగుతూ - కూచునే.

మళ్ళా కూచున్నాను "అందుకుకాదు కష్టాన్ని రెచ్చగొట్టడం అవుతుందేమోనని" అంటూ -

చంద్రుడికేసి శూన్యదృష్టుల్ని, ప్రసరించసాగింది. సానుభూతి నన్ను ముంచెత్తుతోంది "పాపం!" అనుకున్నాను- అంతకంటె మంచిమాట దొరకలేదు-

మాట్లాడసాగింది- "ప్రేమకి చోటులేదు ప్రపంచంలో. ఎవరికన్నా కావల్సింది- వాళ్ళఅవసరం తీరేదంతే! తరువాత ఉపకారాన్ని స్నేహాన్నీ కూడా మర్చి గుడ్డివాళ్ళలాగానూ, చెవిటి వాళ్ళగానూ, రాక్షసులగానూ, తయారవుతారు. నిజం! లేకపోతే... నేను ఏ వేళ పుట్టానోగాని, నా జీవితమే అట్లా అయిందేమో ?"

కాసేపు ఊరుకుని మళ్ళా అందుకుంది, "మీరే మొదట కథలు రాసేవాణ్ణన్నప్పుడు అందుకే అంతనిర్లక్ష్యంగా మాట్లాడింది. కొంతవరకు ఆకథలే నన్నీదారుల్లోకి ఈడ్చాయనుకుంటాను. నేను చాల కథలు చదివి వాటిల్లో ప్రేమనీ జీవిత సౌఖ్యాలనీ ఎంత గొప్పగాచిత్రిస్తారు, వాటితో ఉద్రేకినై జీవితంలో కాలుపెట్టేటప్పటికి వాస్తవికం వేరుగా కనబడింది. అంతా అబద్ధం అనిపించింది.

ఆమెభావాన్ని అర్థంచేసుకుందుకు మొహాన్ని పరిశోధిస్తూ చూడసాగాను- కదిపాను.

"అన్నం ఎంతసేపయిందో తిని - అభ్యంతరం లేకపోతే అన్నంతింటూ మాట్లాడవొచ్చు" అని -

ఎందుకో వింతగానవ్వింది. వెన్నెల్లోపళ్లన్నీ ముత్యాల్లా మెరిసాయి.

"ఆకలనేది ఎప్పుడో పోయింది. ఏదో బతకడంకోసం తింటున్నానంతే, ఈ విధంగా సానుభూతి ఈ ప్రేమతో అసలు

ఆకలే వెయ్యటంలేదు. ప్రతీవ్యక్తికీ జీవితంలో మరోమనిషి సన్నిహితత్వం తప్పనిసరైన అవసరం అనుకుంటాను. ప్రతీ వాళ్లూ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తమజీవితంలో అమితమైన వొంటిరి తనాన్ని అనుభవించినప్పుడు హృదయానికి చేరదీసుకుని, మనసు విప్పి మాట్లాడుకోగల మరోవ్యక్తి అవసరాన్ని గుర్తిస్తారను కుంటాను. అదిలేనివాళ్లు మానవుల్ని మించినవాళ్లయి వుండాలి"

లోపలికి వెళ్లి అల్యూమినియం కంచం తెచ్చుకుని గుమ్మందగ్గరగా కూచుని తినసాగింది. నేను దగ్గరగా వెళ్లి, ఎత్తి పెట్టివున్న చింకినులకమంచం వాల్చుకుని, పట్టీమీదకూచున్నా ను. నాలో ఏవోఆలోచనలు ఎడతెగనివి రేగుతున్నాయి. ఆమె ముంగురులలో చల్లగాలి ఆడుకుంటోంది. మొహంలో ఎన్నో గొప్పలక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఎంతోగొప్పవాళ్ళు కావలసినవాళ్ళుకూడా ఒక్కొక్కప్పుడు అవకాశాలులేకో, ఇతర దుర్భర పరిస్థితులవల్లో ఇలా పతనమౌతారుగావును అను కున్నాను.

మధ్యన తినడంమాని, పెద్దకళ్ళలోనికి ఆకాశాన్ని చూస్తూ గతచరిత్ర తిరగవేసుకుంటున్నట్టుంది, అనసాగింది.

"ఆలోచిస్తుంటే అంతాపూర్వజన్మలోని వృత్తాంతంలా వుంది. అసలులోపం ఎక్కడుందంటే నా విషయంలోమాత్రం నేడు మనలో సాధారణంగా జరిగే బాల్యవివాహాలవల్ల ననిపి స్తుంది. ఎందుకంటే మనదేశంలో చాలామందిలా నాకూ బాల్యంలోనే పెళ్ళయింది. పెళ్ళిఅయినతరువాత మళ్లీనాలు గేళ్ళవరకూ భర్తనిచూల్లేదు - కాపరానికి వెళ్ళేన్నాడు చూశే సంతే! ఈ మధ్యకాలంలో ఎన్నోపుస్తకాలుచదివి, ఎంతో

విజ్ఞానాన్ని సంపాయించుకుని, భావిజీవితపుసౌఖ్యంకోసం నిరీక్షిస్తూ కాలంగడిపేను. ఆ ఆశలన్నీ అడుగంటి నాకు దుర్భర నిరాశ గలిగించి, ఆ కార్యంనాటిగదిలో భర్తని చూచినప్పుడే! నేను ఈ మధ్యకాలంలో ఎంతో ఎదిగి పూర్తిగా స్త్రీనయ్యాను. గాని నాభర్త పెళ్ళినాటికి ఎంతవున్నాడో అంతే— ఆయనలో ఓర్పేవో లేకపోవడం చిన్నపిల్లవాడిలా కనపడ్డంచూస్తేనన్నునిలువుగా నరికినట్టుంది! అప్పటికి నాపరిస్థితి ఊహించుకోవడం నిలువునా ఎంతగా కుంగిదీ- చాలమందికి చేతకాదు. మంత్రాలతో ఆశీర్వదించే బ్రాహ్మలూ, పాటలుపాడే ముత్తైదువలూ వాళ్ళపని ముగించుకు వెళ్లారు- కాని నా అవస్థ! దానితో పెళ్ళికి పనిలేదు.

"ఆయనొక ప్లీడరు- కాపరానికివెళ్ళిన కొన్ని నెలల వరకూ జీవితం ఒకలా గడిచింది- ఎన్నాళ్ళనించో ఆశించిన జీవితమాధుర్యం చవిచూడకండానే- ఏదో బతుక్కొస్తున్నానన్నామాటేగాని నా గుండెలలో మొదటిరోజునపడ్డ ఆశనిపాతపు ప్రభావం పోలేదు- కాని భారతదేశంలో పుట్టిన నాకు జీవితాన్ని బరువుగా గడపడం ఏమంత కష్టం అనిపించలేదు.

"కొన్నాళ్ళ తర్వాత తను ఏం చిన్నతనం భావించుకొన్నారోగాని ఆయనలో పూర్వంనించిఉండే నిర్లక్ష్యంమాటఅటుంచి, నన్ను ఒక ముద్దాయిలా చూడసాగేరు. అదిచూస్తే నాకు భక్తి భయాలు ఎక్కువవడం మాని ఆయనంటే ఒక విధమైన అసహ్యం కలగసాగింది. అయినా పెదవి కదపలేదు. నా విధిని భార్యగా నిర్వహించుకోసాగాను.

అదేరోజో జ్ఞాపకం లేదుగాని ఆయనతో ఒక పొడుగాటి, బలిష్టమైన ఆయన వొచ్చాడు మాయింటికి – అతని పేరు ఫిలిప్సు అని వాళ్ల మాటలినిబట్టి తెల్సుకున్నాను. అతని విగ్రహాన్ని చూడగానే నాలో ఎన్నాళ్ళనించో అణగి పడున్న శక్తులన్నీ విజృంభించినట్టయింది. కొత్తసంతోషం మనస్సుని ఆక్రమించుకుంది.

"రోజూ కేసులుకోసం రాసాగాడు– ఆయన గమనించకండా కిటికీ తెరలోంచి ఆతన్ని ముఖభావాల్ని పరికించేదాన్ని– దానికి తర్వాత వొక్క విమానంమోత మోగేది. ఒకటి రొండుసార్లు, అతనికి కావాలని కన్పడ్డానుకూడా. కోరచూపులతో నా అందాన్నీ కొరుక్కుతినేవాడు.

"ఒకసారి అర్జంటు పనిమీద అతనితో చెప్పకుండానే ఆయన ఎక్కడికో వెళ్లారు. అది తెలియక మామూలు వేళకి, వొచ్చిన అతని పరిచయం పొందాలని నిశ్చయించుకున్నాను. మామూలుగా ముందు గదిలో దీపం వెలిగించి వొచ్చాను. అతనువొచ్చి బల్లమీద కూచున్నాడు. అనుకున్న ప్రకారం శక్తినంతా వినియోగించి అందంగా అలంకరించుకొని ముందు గదిలోకి వెళ్లాను; నన్ను చూడగానే నిశ్చేష్టుడై నిల్చున్నాడు, ఖంగారుతో, కళ్ళతో అతనిదృష్టుల్ని కట్టేస్తూనే వీధితలుపు వేశాను; హంస చేతిలో చిక్కినట్టయింది; నాకు వేరే ప్రపంచకం తెలీ లేదు.

"కొంతసేపటి వరకూ అయోమయంగా ఉండిపోయాను. నేనే ప్రారంభోత్సవం చేశాను. నెమ్మదిగా చెయ్యపట్టుకుని ముద్దు పెట్టుకోబోయాను! వెనక్కి తగ్గుతూ వెళ్ళి ఈజీచైర్‌లో

పడ్డాడు నేనుకూడా. పెదవుల్ని అనుసరించాను. ఒక్క తోపు తోసి వీధి తలుపుదగ్గరకు వెళ్ళాడు. నాకు గుడ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయి; అయినా కూచుని అట్లానే అతని కేసి ప్రేమతో చూశాను, పీడని ఆశతో, అతని హృదయంలో నాకు సందు దొరికిందన్నమాట! ఇంతవరకూ అంతా పూనంగా జరిగింది. లేచివెళ్ళి గడ్డం పట్టుకుని 'ఒక్కసారి' అన్నాను మెల్లిగా. ఉద్రేకంతో ఉచ్ఛ్వాస నిస్వాసలలో వూగే నావక్షం కేసి చూశాడు. అంతే! రెండు చేతులలోను నన్ను గట్టిగా అదిమి పట్టి 'నాకోలాంటు గని' అని బలంగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

"తెల్లారి లేచేటప్పటికి ముడతలుపడ్డ పక్క, వాడలిపోయిన మల్లెపూలు, నలిగిన శరీరం మిగిలాయి! రాత్రి పొందిన సంతోషం గుర్తుకొచ్చి, అలాగే జీవితాన్ని ముగిస్తే చాలనుకున్నాను. అలాజరిగినా బావుండేది!

"అదీకథ! ఇకముగింపుకు వొచ్చింది. మొగవారి మాట ఏమోగాని, ఆడవాళ్ళు ఒకసారి ఏ పరిస్థితులలో దారి తప్పినప్పటికీ, ఇంక అంతే! వాళ్ళ జీవితం పతనమైనట్టే! ఒకసారి మనిషిమారితే? ఇంకవాళ్ళని పట్టగలిగిన వారుండరు. అదీ నా అనుభవం!

"ప్రస్తుతపరిస్థితిలోకి ఎలావొచ్చానని అనుమానం మిమ్మల్నింకా బాధించవచ్చు"

ఇక్కడ కొన్నిక్షణాలు ఆలోచిస్తూనే అన్నం తినసాగింది. నా మనసు జాలితో నిండింది. మళ్ళా అంది;

"కొన్నాళ్ళకి ఫిలిప్సుతో గడిపే రహస్యజీవితం" మీద అసహ్యం కలిగింది. ఎక్కడికన్నా పోయి సుఖంగా గడుపుతే

బాగుండుననిపించింది. అతనుకూడా 'సరే' నన్నాడు. ఒక రోజురాత్రి అంతర్ధానమయ్యాం.

"అతనితో రెండునెల్లు ఏం సుఖపడ్డానో? జీవితంలో అవే మంచిరోజులు! కాని ఆతను తర్వాతచేసిన ద్రోహం చూస్తే అవికూడా పంచదారపూసిన చేదుమాత్ర లని పించాయి.

"నాకు నెలతప్పడం సత్యాన్ని ఎదుర్కోలేని, పితృత్వాన్ని ఆనందించ చాతకాని పిరికివాడూ, ప్రేమ విలువని, ఇతరులత్యాగాన్ని గుర్తించలేని విద్రోహీ, మూర్ఖుడూ, అయిన ఫిలిప్సు నన్ను, తన్ని నమ్మికొని ప్రేమించేదాన్ని, జీవితాన్ని అంకితంచేసినదాన్ని, నిండుచూలాల్ని వొదిలి అంతర్ధానమయ్యాడు.

మరలా అతనిజాడ తెలియలేదు! అతనిపేరు తలుచుకుంటేనే వొళ్ళు మండుకొస్తుంది.

ముందరే చెప్పానుకదూ– ఒకసారి సంఘంలో తన స్థానంనించి పతనమైన స్త్రీకి గౌరవంలేదు. మరలా ఆమె ఆచోటుకి రాలేదు, రానియ్యరు. ఆమెపతనానికి తగిన కారణాలని గురించిన ఆలోచనల్తో వాళ్ళకి ప్రశక్తిలేదు.

"ఏప్రేమని నమ్మికుని సర్వాన్నీ త్యజించానో ఆప్రేమే ద్రోహం చేసినప్పుడు నాకు జీవితంపైనే మమతపోయింది, పిచ్చెక్కినట్టయింది. నా తర్వాత జీవితం ఊహించుకో గలగడం మీ కేమంత కష్టం లేదనుకుంటాను."

ఇక్కడ నిట్టూర్చింది. కళ్లు పెద్దవి చేసుకుని నాకేసి జాలిగా కొన్నిక్షణాలుచూసి పొంగివచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపలేక

పైకి ఏడవసాగింది. నాకేమీ తోచలేదు. నిశ్చేష్టుడై వింటున్నవాణ్ణి ఏదో విశ్వంలోంచి భూగోళం పరస్పరాకర్షణశక్తినించి తప్పి, అనంతంలో పడిపోతున్నట్టయింది. ఒక నిమిషంలో నన్ను నేనే గుర్తు తెచ్చుకొన్నా; నీయందు నాకు సానుభూతి మాత్రం ఉందని గుర్తుంచుకో; అంతకంటె నిన్ను నేను ప్రార్థించేదిలేదు అని! ఇంటికి బయలుదేరాను.

నాలుగు రోజులుపోయాక పేపర్లో చూసిన వార్త 'ఎవరో స్త్రీ రైలుకింద తలపెట్టి ఆత్మహత్య చేసుకుం'దని ఉంది!

అంతే! ఆమె మరలా మార్కెట్‌లో కనపడలేదు; అక్కడికి పోయినప్పుడు మాత్రం ఆ కళ్ళు నా ఎదటకనపడి కృతజ్ఞతతో నవ్వుతున్నట్టనిపిస్తుంది?

—(o)—